

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/169/2021
Identifikačné číslo spisu:	7716200035
Dátum vydania rozhodnutia:	24.05.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7716200035.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiteľovi C. F.É., narodenému XX. R. XXXX a zomrelému XX. G. XXXX za účasti: 1/ G. P., narodenej XX. G. XXXX, Z. XXX, 2/ B. Y., narodenej XX. E. XXXX, Č. K., E. X. X., Y. XXXX/XX, 3/ F.V. L., narodenou XX. H. XXXX, Č. K., V.V., Z. XXX, účastníčky 2/ a 3/ zastúpené advokátkou JUDr. Tatianou Jánošíkovou, Košice, Rooseveltova 6, 4/ H. P., rod. F., narodenou XX. H. XXXX, Č. K., Z., M. E. XX, 5/ E. J., narodenej X. H. XXXX, L., R. XX, účastníčky 4/ a 5/ zastúpené Š. P., narodeným XX. S. XXXX, Z. XXX, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 12D/4/2016, o dovolaní účastníčok 2/ a 3/ proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. apríla 2018 sp. zn. 2CoD/3/2018 v znení opravného uznesenia z 28. apríla 2021 sp. zn. 2CoD/3/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Účastníkom konania nepriznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením z 21. júna 2017, č.k. 12D/4/2016-120 potvrdil schválenie dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva po poručiteľovi C. F..

1.1. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala odvolanie účastníka 2/ (B. Y.), ktoré bolo adresované a doručené Krajskému súdu v Košiciach 1. februára 2018 (č.l. 130 až 135 spisu).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) v znení opravného uznesenia, odvolanie účastníčky 2/ ako oneskorene podané odmietol (§ 386 písm. a) CSP) a účastníkom konania nepriznal náhradu trov dovolacieho konania (§ 369 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP a článkom 4 ods. 1 Základných princípov CSP).

2.1. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval, že účastníci dedičského konania boli správne poučení o lehote na podanie odvolania (15 dní od doručenia rozhodnutia) v odvolaní napadnutom uznesení súdu prvej inštancie o schválení dedičskej dohody. Lehota na podanie odvolania predĺžená nebola. Uznesenie súdu prvej inštancie bolo doručené G. P. ako zástupkyni účastníčky 2/ 29. júna 2017 (viď doručienka pripojená na č.l. 123 spisu). Posledný deň lehoty na podanie odvolania pripadol na 14.

júla 2017. Odvolateľka (B. Y.) podala odvolanie 1. februára 2018, teda zjavne oneskorene.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie účastníčka 2/ (B. Y.) a 3/ (F. L.), jeho prípustnosť odôvodnili v zmysle § 420 písm. f) CSP. Navrhli zrušiť uznesenie odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3.1. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP namietali porušenie práva na spravodlivý proces v tom, že súd prvej inštancie nedoručil dovolateľkám do vlastných rúk uznesenie o schválení dedičskej dohody z 21. júna 2017. V dôsledku toho nepodali odvolanie proti tomuto uzneseniu včas. Konanie ich zástupkyne G. P. (tiež aj účastníčky 1/) označili v rozpore s dobrými mravmi z dôvodu, že táto im nedoručila bez zbytočného odkladu predmetné uznesenie súdu prvej inštancie. V dovolaní tiež namietali nezahrnutie podmienky do dedičskej dohody ohľadom povinnosti predaja dedičstva na základe znaleckého posudku, či nemožnosťou oboznámiť sa vopred s obsahom dedičskej dohody. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považovala čo do obsahu za neúplné a nepreskúmateľné. Odvolací súd chyby pred súdom prvej inštancie uplatnené aj v odvolaní nenapravil.

4. Účastníčky 1/, 4/ a 5/ s dovolaním nesúhlasili.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. V danom prípade dovolateľky uplatnili dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí) prípustné, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Najvyšší súd už v judikátoch R 23/1994 a R 4/2003 (ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/41/2000, 2Cdo/119/2004, 3Cdo/108/2004, 3Cdo/231/2008, 4Cdo/20/2001, 5Cdo/434/2012, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/142/2013 či 3Cdo/98/2015), vydaných do 30. júna 2016 považoval za prípad odňatia možnosti konať pred súdom postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané.

10. So zreteľom na vyššie uvedené a pri použití záveru zhora aj v režime novej procesnej úpravy, účinnej od 1. júla 2016, dovolací súd skúmal, či odmietnutie odvolania žalobkyne odvolacím súdom vykazovalo znaky procesného postupu znemožňujúceho strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle CSP.

11. Podľa § 362 ods. 1 veta prvá CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

11.1. Ak má strana zástupcu so splnomocnením na celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi (§ 110 ods. 1 veta prvá CSP).

11.2. Zástupca, ktorému bolo udelené splnomocnenie pre celé konanie, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže urobiť strana v konaní (§ 92 ods. 2 CSP).

12. Z obsahu spisu vyplýva, že účastníčka 2/ (B. Y.) 26. apríla 2017 udelila písomné plnomocenstvo pre G. P., aby ju v celom rozsahu (§ 92 CSP) zastupovala v konaní o dedičstve po poručiťovi C. F. (viď č.l. 198 spisu); plnomocenstvo bolo doručené notárskemu úradu 17. mája 2017. Účastníčka konania 3/ (F.V. L.) 26. apríla 2017 udelila písomné plnomocenstvo pre G. P., aby ju v celom rozsahu (§ 92 CSP) zastupovala v konaní o dedičstve po poručiťovi C. F. (viď č.l. 100 spisu); plnomocenstvo bolo doručené notárskemu úradu 23. mája 2017 a k jeho odvolaniu splnomocniteľkou došlo 24. januára 2018 udelením plnej moci B. Y.; odvolanie plnomocenstva bolo doručené odvolaciemu súdu 1. februára 2018- viď č.l. 134 spisu (§ 92 ods. 3 CSP). V období od 17. mája 2017 do 1. februára 2018 súdy v konaní postupovali s G. P. ako so zástupkyňou účastníčky 2/ a 3/. G. P. ako zástupkyňa účastníčky 2/ a 3/ (B. Y. a F. L.Z.) v konaní o dedičstve prevzala 29. júna 2017 uznesenie súdu prvej inštancie o schválení dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva z 21. júna 2017 č.k. 12D/4/2016-120 (viď doručienka pripojená na č. l. 123 súdneho spisu). Lehota na podanie odvolania účastníckam konania 2/ a 3/ proti takému rozhodnutiu začala žalobkyni plynúť 30. júna 2017. Koniec 15-dňovej lehoty na podanie odvolania pripadol na piatok 14. júl 2017 (ktorý bol pracovným dňom). Účastníčka 2/ (B. Y.) podala odvolanie až v roku 2018 (viď č.l. 131 a násl. súdneho spisu), teda zjavne po uplynutí odvolacej lehoty. V prípade oneskorene podaného odvolania odvolací súd už nemal príležitosť podrobiť odvolaciemu prieskumu napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie z hľadiska odvolateľkou uplatnených odvolacích dôvodov a námietok.

12.1. K nespokojnosti s postupom zástupcu, ktorého si zvolí účastník konania pre jeho zastupovanie pred súdom dovolací súd poznamenáva, že právne vzťahy medzi zástupcom (splnomocnencom) a zastúpeným (splnomocniteľom), ich vzájomné práva a povinnosti sú interným - vnútorným (autonómnym) vzťahom medzi zástupcom a zastúpeným, do ktorých procesne konajúci súd v zásade nevstupuje. Prípadnú nespokojnosť s konaním zástupcu môže zastúpený riešiť rýchlo a efektívne napríklad odvolaním zastúpenia, ale aj inými právnymi prostriedkami na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov.

13. Postup odvolacieho súdu, ktorý odmietol odvolanie účastníčky 2/ B. Y. proti uzneseniu súdu prvej inštancie bol v súlade so zákonom; týmto postupom preto nemohlo dôjsť k procesnej vade konania uvedenej v § 420 písm. f) CSP.

14. Vzhľadom k tomu, že v dovolaní sa nedôvodne namieta existencia procesnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, najvyšší súd dovolanie účastníčok 2/ a 3/ odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP.

15. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že účastníkom konania nepriznal nárok na ich náhradu.

16. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.